

POSLOVNE STATISTIKE

INDEKSI PROMETA DISTRIBUTIVNE TRGOVINE U BIH, II KVARTAL 2024.

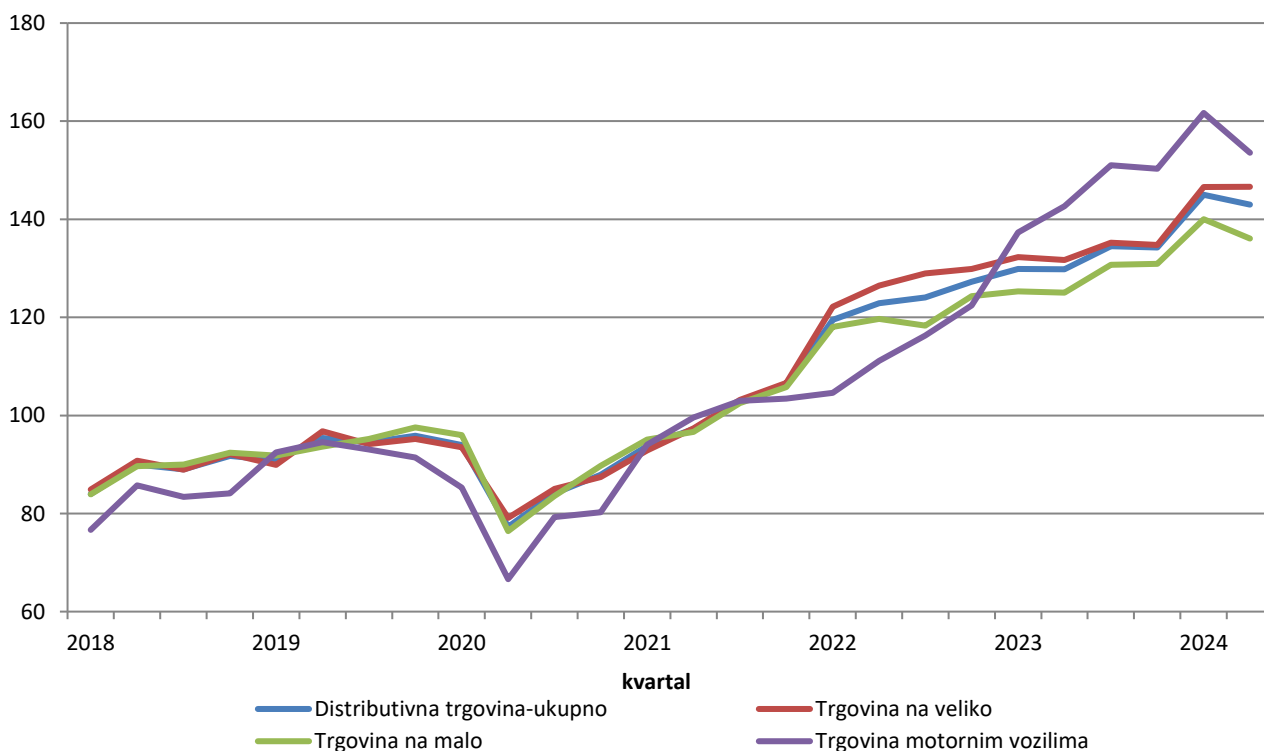
Ukupan desezonirani promet distributivne trgovine u drugom kvartalu 2024. godine u BiH zabilježio je pad u iznosu od 1,4% u odnosu na prvi kvartal 2024. godine. Neznatan rast prometa ostvaren je u oblasti trgovine na veliko u iznosu od 0,04%, dok je pad prometa zabilježen u trgovini na veliko i malo motornim vozilima i motociklima u iznosu od 5,0% i trgovini na malo u iznosu od 2,8%.

Najveći rast prometa ostvaren je u djelatnosti trgovina na veliko hranom, pićem i duhanskim proizvodima u iznosu od 10,7%, dok je najveći pad prometa zabilježen u djelatnosti održavanje i popravak motornih vozila u iznosu od 17,3%.

Indeks prometa distributivne trgovine u BiH u drugom kvartalu 2024. godine ostvario je rast od 43,0% u odnosu na baznu (2021.) godinu. Rast indeksa prometa ostvaren je u trgovini na veliko i malo motornim vozilima i motociklima za 53,5%, trgovini na veliko 46,6%, te u trgovini na malo 36,1% u odnosu na baznu (2021.) godinu.

Dati podaci su desezonirani.

Indeksi prometa distributivne trgovine, desezonirana serija BiH, 2021=100

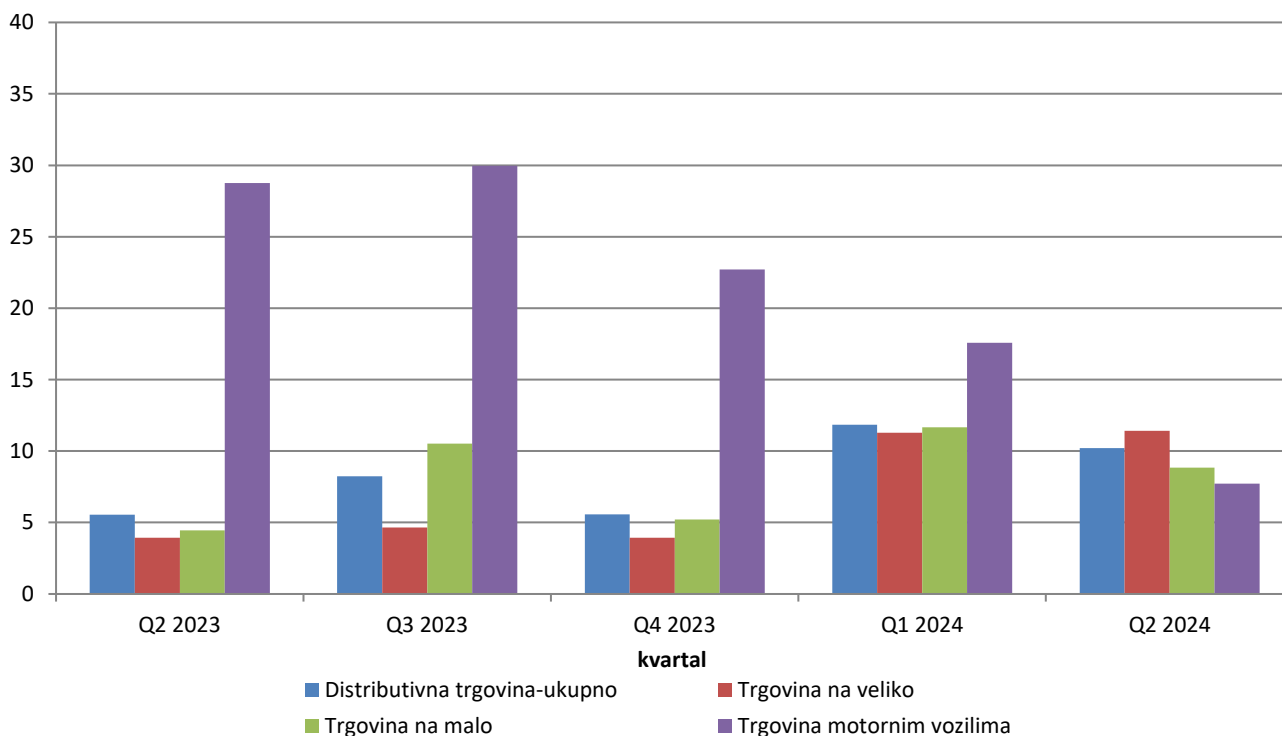

Ukupan promet distributivne trgovine u BiH, kalendarski prilagođen, u drugom kvartalu 2024. godine ostvario je rast u iznosu od 10,2% u odnosu na isti kvartal prethodne godine. Rast prometa ostvaren je u trgovini na veliko i malo motornim vozilima i motociklima od 7,7%, trgovini na veliko od 11,4% i trgovini na malo u iznosu od 8,8%.

Najveći rast prometa ostvaren je u djelatnosti trgovina na veliko uz naknadu ili na osnovu ugovora u iznosu od 62,3% dok je najveći pad prometa zabilježen u djelatnosti održavanje i popravak motornih vozila u iznosu od 30,6%.

Dati podaci su kalendarski prilagođeni.

Godišnje stope promjene distributivne trgovine, kalendarski prilagođena serija

U strukturi ostvarenog prometa ukupne trgovine (izvorni, neprilagođeni podaci) u drugom kvartalu 2024. godine najveće učešće ostvareno je u trgovini na veliko (56,8%), potom slijede trgovina na malo (36,4%) te trgovina i održavanje motornih vozila i motocikala (6,9%).

Tabela 1: Osnovni nominalni pokazatelji prometa distributivne trgovine u BiH

Naziv djelatnosti - KD BiH 2010	sezonski prilagođeni podaci				kalendarski prilagođeni podaci		
	II 2024	I 2024	II 2024	II 2024	II 2024	I 2024	IV 2023
	I 2024	IV 2023	ø2023	ø2021	II 2023	I 2023	IV 2022
Distributivna trgovina -ukupno	-1.4	8.0	8.2	43.0	10.2	11.8	5.6
Trgovina na veliko i malo motornim vozilima i motociklima	-5.0	7.6	5.6	53.5	7.7	17.6	22.7
Trgovina na veliko	0.04	8.8	9.8	46.6	11.4	11.3	3.9
Trgovina na malo	-2.8	7.0	6.3	36.1	8.8	11.7	5.2

**podaci za prethodni period su revidirani*

Tabela 2: Kvartalne stope promjene prometa distributivne trgovine izračunate iz nominalnih indeksa

Šifra KD BiH 2010	Naziv djelatnosti - KD BiH 2010	II 2023	III 2023	IV 2023	I 2024	II 2024
		I 2023	II 2023	III 2023	IV 2023	I 2024
G	Trgovina na veliko i malo, popravak motornih vozila i motocikala	-0.1	3.6	-0.2	8.0	-1.4
45	Trgovina na veliko i malo motornim vozilima i motociklima, popravak motornih vozila i motocikala	3.9	5.9	-0.5	7.6	-5.0
45.1	Trgovina motornim vozilima	3.4	9.3	-0.3	3.2	-1.8
45.2	Održavanje i popravak motornih vozila	11.9	2.4	-9.2	-9.3	-17.3
45.3	Trgovina dijelovima i priborom za motorna vozila	2.3	1.6	1.6	18.2	-7.5
45.4	Trgovina motociklima, dijelovima i priborom za motocikle te održavanje i popravak motocikala	19.1	9.2	-3.0	21.7	2.1
46	Trgovina na veliko, osim trgovine motornim vozilima i motociklima	-0.5	2.7	-0.3	8.8	0.0
46.1	Trgovina na veliko uz naknadu ili na osnovu ugovora	-8.3	-2.1	13.3	55.9	-6.2
46.2	Trgovina na veliko poljoprivrednim sirovinama i živim životinjama	2.1	0.4	5.6	8.7	2.9
46.3	Trgovina na veliko hranom, pićem i duhanskim proizvodima	-2.0	2.5	-0.5	11.0	10.7
46.4	Trgovina na veliko proizvodima za domaćinstvo	8.5	4.6	5.6	3.3	1.5
46.5	Trgovina na veliko informacijsko-komunikacijskom opremom	-2.1	-0.2	4.3	4.7	0.2
46.6	Trgovina na veliko mašinama, opremom i priborom	26.5	6.0	-23.4	36.9	-7.7
46.7	Ostala specijalizirana trgovina na veliko	-5.0	3.1	-2.0	5.7	-3.6
46.9	Nespecijalizirana trgovina na veliko	2.0	0.5	1.1	8.5	-5.6
47	Trgovina na malo, osim trgovine motornim vozilima i motociklima	-0.2	4.6	0.1	7.0	-2.8
47.3	Trgovina na malo motornim gorivima u specijaliziranim prodavnicama	-2.5	13.2	-9.0	8.4	-6.5
47-47.3	Trgovina na malo osim trgovine motornim gorivima u specijaliziranim prodavnicama	0.5	1.8	3.4	6.5	-1.6

*desezonirani podaci

*podaci za prethodni period su revidirani

Tabela 3: Godišnje stope promjene prometa distributivne trgovine izračunate iz nominalnih indeksa

Šifra KD BiH 2010	Naziv djelatnosti - KD BiH 2010	III 2023	IV 2023	I 2024	II 2024	I-II 2024
		III 2022	IV 2022	I 2023	II 2023	I-II 2023
G	Trgovina na veliko i malo, popravak motornih vozila i motocikala	8.2	5.6	11.8	10.2	11.0
45	Trgovina na veliko i malo motornim vozilima i motociklima, popravak motornih vozila i motocikala	30.0	22.7	17.6	7.7	12.2
45.1	Trgovina motornim vozilima	37.2	23.0	16.2	10.3	13.0
45.2	Održavanje i popravak motornih vozila	46.9	35.1	-5.4	-30.6	-19.8
45.3	Trgovina dijelovima i priborom za motorna vozila	16.2	20.9	24.7	12.8	18.2
45.4	Trgovina motociklima, dijelovima i priborom za motocikle te održavanje i popravak motocikala	29.2	-10.0	55.2	36.0	41.7
46	Trgovina na veliko, osim trgovine motornim vozilima i motociklima	4.7	3.9	11.3	11.4	11.4
46.1	Trgovina na veliko uz naknadu ili na osnovu ugovora	-11.9	5.8	58.7	62.3	60.6
46.2	Trgovina na veliko poljoprivrednim sirovinama i živim životinjama	-14.0	-3.2	22.5	27.1	24.8
46.3	Trgovina na veliko hranom, pićem i duhanskim proizvodima	19.0	17.5	10.9	25.3	18.7
46.4	Trgovina na veliko proizvodima za domaćinstvo	14.7	18.5	23.9	15.2	19.3
46.5	Trgovina na veliko informacijsko-komunikacijskom opremom	-7.9	-5.2	10.4	11.4	10.9
46.6	Trgovina na veliko mašinama, opremom i priborom	49.7	1.1	42.0	2.8	18.6
46.7	Ostala specijalizirana trgovina na veliko	-6.3	-7.0	1.7	2.8	2.3
46.9	Nespecijalizirana trgovina na veliko	8.11	5.0	13.0	4.0	8.3
47	Trgovina na malo, osim trgovine motornim vozilima i motociklima	10.5	5.2	11.7	8.8	10.2
47.3	Trgovina na malo motornim gorivima u specijaliziranim prodavnicama	12.5	-3.7	8.8	4.4	6.5
47-47.3	Trgovina na malo osim trgovine motornim gorivima u specijaliziranim prodavnicama	9.8	8.3	12.6	10.2	11.3

*kalendarski prilagođeni podaci

*podaci za prethodni period su revidirani

Tabela 4: Kvartalna serija nominalnih indeksa prometa distributivne trgovine, 2021=100

Šifra KD BiH 2010	Naziv djelatnosti - KD BiH 2010	2023			2024	
		II	III	IV	I	II
G	Trgovina na veliko i malo, popravak motornih vozila i motocikala	129.8	134.5	134.2	145.0	143.0
45	Trgovina na veliko i malo motornim vozilima i motociklima, popravak motornih vozila i motocikala	142.6	151.0	150.3	161.7	153.5
45.1	Trgovina motornim vozilima	143.4	156.7	156.2	161.1	158.1
45.2	Održavanje i popravak motornih vozila	198.9	203.6	184.9	167.7	138.7
45.3	Trgovina dijelovima i priborom za motorna vozila	131.0	133.1	135.2	159.8	147.7
45.4	Trgovina motociklima, dijelovima i priborom za motocikle te održavanje i popravak motocikala	205.3	224.2	217.5	264.7	270.2
46	Trgovina na veliko, osim trgovine motornim vozilima i motociklima	131.7	135.2	134.8	146.6	146.6
46.1	Trgovina na veliko uz naknadu ili na osnovu ugovora	103.3	101.1	114.6	178.6	167.5
46.2	Trgovina na veliko poljoprivrednim sirovinama i živim životinjama	93.2	93.6	98.8	107.4	110.5
46.3	Trgovina na veliko hranom, pićem i duhanskim proizvodima	132.4	135.7	135.1	149.9	166.0
46.4	Trgovina na veliko proizvodima za domaćinstvo	130.7	136.8	144.4	149.2	151.4
46.5	Trgovina na veliko informacijsko-komunikacijskom opremom	115.7	115.5	120.4	126.1	126.3
46.6	Trgovina na veliko mašinama, opremom i priborom	165.6	175.6	134.5	184.0	169.8
46.7	Ostala specijalizirana trgovina na veliko	136.3	140.5	137.7	145.5	140.3
46.9	Nespecijalizirana trgovina na veliko	126.7	127.2	128.7	139.7	131.8
47	Trgovina na malo, osim trgovine motornim vozilima i motociklima	125.0	130.7	130.9	140.0	136.1
47.3	Trgovina na malo motornim gorivima u specijaliziranim prodavnicama	118.2	133.8	121.7	131.9	123.4
47-47.3	Trgovina na malo osim trgovine motornim gorivima u specijaliziranim prodavnicama	127.3	129.7	134.0	142.8	140.4

* *desezonirani podaci** *podaci za prethodni period su revidirani*

Tabela 5: Nominalni pokazatelji prometa distributivne trgovine - izvorna (neprilagođena) serija

Šifra KD BiH 2010	Naziv djelatnosti - KD BiH 2010	stope promjene			indeksi prometa 2021=100					
		II 2024	II 2024	II 2024	II 2023	III 2023	IV 2023	I 2024	II 2024	
		I 2024	II 2023	Ø2023						
G	Trgovina na veliko i malo, popravak motornih vozila i motocikala	12.3	9.7	8.9	130.9	145.4	137.3	127.9	143.6	
45	Trgovina na veliko i malo motornim vozilima i motociklima, popravak motornih vozila i motocikala	11.3	7.6	8.6	146.4	154.7	158.6	141.6	157.6	
45.1	Trgovina motornim vozilima	14.0	10.3	14.5	154.3	158.8	152.9	149.3	170.1	
45.2	Održavanje i popravak motornih vozila	-1.0	-30.6	-27.5	199.6	226.7	190.3	140.0	138.6	
45.3	Trgovina dijelovima i priborom za motorna vozila	7.7	12.8	7.0	125.0	135.2	161.5	130.9	140.9	
45.4	Trgovina motociklima, dijelovima i priborom za motocikle te održavanje i popravak motocikala	93.7	26.3	65.8	239.3	242.3	135.0	156.0	302.1	
46	Trgovina na veliko, osim trgovine motornim vozilima i motociklima	13.2	11.4	10.8	132.5	145.4	137.7	130.4	147.6	
46.1	Trgovina na veliko uz naknadu ili na osnovu ugovora	19.6	62.3	63.8	108.5	111.6	117.2	147.2	176.0	
46.2	Trgovina na veliko poljoprivrednim sirovinama i živim životinjama	-0.1	27.1	33.5	97.5	81.7	90.8	124.1	123.9	
46.3	Trgovina na veliko hranom, pićem i duhanskim proizvodima	31.5	25.3	25.4	134.2	150.0	136.8	127.9	168.2	
46.4	Trgovina na veliko proizvodima za domaćinstvo	5.6	15.2	7.4	124.5	140.1	160.3	135.8	143.4	
46.5	Trgovina na veliko informacijsko-komunikacijskom opremom	-2.2	11.4	1.0	105.5	111.2	140.2	120.2	117.6	
46.6	Trgovina na veliko mašinama, opremom i priborom	7.1	2.8	16.1	173.5	193.9	129.7	166.6	178.4	
46.7	Ostala specijalizirana trgovina na veliko	12.3	2.8	3.5	140.0	154.5	135.5	128.1	143.9	
46.9	Nespecijalizirana trgovina na veliko	2.6	4.0	3.9	126.3	133.9	132.2	128.0	131.4	
47	Trgovina na malo, osim trgovine motornim vozilima i motociklima	11.2	7.6	6.2	126.1	143.9	133.2	122.0	135.7	
47.3	Trgovina na malo motornim gorivima u specijaliziranim prodavnicama	11.4	4.4	-0.2	118.0	150.7	123.4	110.6	123.2	
47-47.3	Trgovina na malo osim trgovine motornim gorivima u specijaliziranim prodavnicama	11.2	8.6	8.2	128.8	141.6	136.6	125.9	139.9	

*podaci za prethodni period su revidirani

Prilog: Izvod iz Klasifikacije djelatnosti KD BiH 2010

Šifra KD BiH 2010	Naziv djelatnosti - KD BiH 2010
G	Trgovina na veliko i malo; popravak motornih vozila i motocikala
45	Trgovina na veliko i malo motornim vozilima i motociklima, popravak motornih vozila i motocikala
45.1	Trgovina motornim vozilima
45.2	Održavanje i popravak motornih vozila
45.3	Trgovina dijelovima i priborom za motorna vozila
45.4	Trgovina motociklima, dijelovima i priborom za motocikle te održavanje i popravak motocikala
46	Trgovina na veliko, osim trgovine motornim vozilima i motociklima
46.1	Trgovina na veliko uz naknadu ili na osnovu ugovora
46.2	Trgovina na veliko poljoprivrednim sirovinama i živim životinjama
46.3	Trgovina na veliko hranom, pićem i duhanskim proizvodima
46.4	Trgovina na veliko proizvodima za domaćinstvo
46.5	Trgovina na veliko informacijsko-komunikacijskom opremom
46.6	Trgovina na veliko mašinama, opremom i priborom
46.7	Ostala specijalizirana trgovina na veliko
46.9	Nespecijalizirana trgovina na veliko
47	Trgovina na malo, osim trgovine motornim vozilima i motociklima
47.1	Trgovina na malo u nespecijaliziranim prodavnicama
47.2	Trgovina na malo hranom, pićima i duhanskim proizvodima u specijaliziranim prodavnicama
47.3	Trgovina na malo motornim gorivima u specijaliziranim prodavnicama
47.4	Trgovina na malo informacijsko-komunikacijskom opremom u specijaliziranim prodavnicama
47.5	Trgovina na malo ostalom opremom za domaćinstvo u specijaliziranim prodavnicama
47.6	Trgovina na malo proizvodima za klaturu i rekreaciju u specijaliziranim prodavnicama
47.7	Trgovina na malo ostalom robom u specijaliziranim prodavnicama
47.8	Trgovina na malo na štandovima i tržnicama
47.9	Trgovina na malo izvan prodavnica, štandova i tržnica

METODOLOŠKA OBJAŠNENJA

Cilj istraživanja

Statistika trgovine i ostalih usluga zauzima važno mjesto u nacionalnoj ekonomiji i tokom posljednjih decenija sve više dobija na značaju. Razlog tome jeste činjenica da je veliki broj poslovnih subjekta registrovanih u trgovinskim i uslužnim djelatnostima, te njihov promet ima značajno učešće u ukupno ostvarenom prometu u zemlji.

Statistika distributivne trgovine primarno ima za cilj da pruži blagovremene informacije o promjeni nivoa ostvarenog prometa ali i drugim relevantnim pokazateljima. Indeks prometa distributivne trgovine jedan je od ključnih pokazatelja ekonomske aktivnosti zemlje koji pomaže organima državne uprave i preduzećima iz privatnog sektora u procesu donošenja odluka. Primjenjuje se i za procjenu rezultata sektora trgovine, potrošnje stanovništva, kao i pri izračunu nacionalnih računa. Metodologija istraživanja distributivne trgovine je harmonizirana sa onom koja je propisana novom Uredbom (EU) br. 2019/2152 Evropskog parlamenta i Vijeća o evropskim poslovnim statistikama i Implementirajućim aktom br. 2020/1197 (u daljnjem tekstu EBS regulativa) kao i preporukama Eurostat-a za kratkoročne poslovne statistike.

Obuhvat

Istraživanjem su obuhvaćeni poslovni subjekti/pravna lica koji su prema glavnoj djelatnosti registrovani da obavljaju djelatnost trgovine (područje G - KD BiH 2010) te su u manjoj mjeri zastupljeni poslovni subjekti koji su prema glavnoj djelatnosti registrovani u drugim djelatnostima (industrija, građevinarstvo, ugostiteljstvo, itd.), ali ostvaruju značajan promet u trgovinskim djelatnostima. Za potrebe istraživanja korištena je Klasifikacija djelatnosti Bosne i Hercegovine-KD BiH 2010 koja je u potpunosti usklađena sa Evropskom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti NACE Rev.2. Cjelokupno područje Bosne i Hercegovine je obuhvaćeno istraživanjem. Istraživanjem nisu obuhvaćeni preduzetnici.

Uzorak

Za provođenje istraživanja distributivne trgovine u BiH koristi se kombinovani metod punog obuhvata i stratifikovanog slučajnog uzorka. Uzorak je podijeljen na stratume prema klasi finansijskog podatka (finansijski izvještaj za prethodnu godinu) i djelatnosti poslovnog subjekta (oblasti 45, 46 i 47 - KD BiH 2010). Kao pomoćna stratifikaciona varijabla koristi se broj zaposlenih. Izabrani uzorak distributivne trgovine za 2024. godinu reprezentativan je na nivou Bosne i Hercegovine, kao i na nivoima Federacije BiH, Republike Srpske i Brčko Distrikta BiH.

Prikupljanje i obrada podataka

U provođenju istraživanja učestvuju zvanične statističke institucije u BiH. Osnovna varijabla posmatranja je promet poslovnog subjekta bez PDV-a, koji je u skladu sa EBS regulativom iskazan posebno. Podaci prikupljeni od izvještajnih jedinica, putem obrasca M KPS TRG 02, predstavljaju osnovu za procjenu podataka za ukupnu populaciju. Agregiranje prometa na više nivoe (oblast, područje ili specijalni agregati) djelatnosti se vrši prije kompilacije indeksa.

Kompilacija indeksa

Indeks prometa distributivne trgovine iskazuju se u nominalnim vrijednostima i računa se u odnosu na baznu (2021.) godinu. Regulativom (EU) broj 2019/2152 propisana je primjena bazne godine (2021.) od januara 2024. u zemljama članicama EU. Indeks prometa izražen je u tekućim cijenama (nije otklonjen uticaj promjene cijena).

Sezonsko i kalendarsko prilagođavanje indeksa

Statističke institucije u BiH uvažavajući način diseminacije podataka u EU, indekse objavljuje u sljedećim oblicima:

- izvorni (neprilagođeni) indeksi,
- sezonski prilagođeni indeksi- desezonirani indeksi i
- kalendarski prilagođeni indeksi

Obzirom da desezonirani i kalendarski prilagođeni indeksi imaju mnogo veći značaj i reprezentativniji su korisnicima statističkih podataka detaljno su prikazani u tabelarnom obliku.

Desezoniranje podrazumijeva da su su podaci prilagođeni za uticaj sezone i kalendarske dane. Podaci koji se upoređuju sa podacima iz prethodnog perioda se, prema preporukama Eurostata, prezentiraju i tumače u desezoniranom obliku. Kalendarsko podešavanje podrazumijeva da su podaci prilagođeni za uticaj kalendarskih i radnih dana. Podaci koji se porede sa podacima istog perioda prethodne godine se prezentiraju i tumače u kalendarski prilagođenoj formi indeksa ili stopa rasta. U slučaju da navedeni kalendarski efekti značajno utiču na posmatranu vremensku seriju, potrebno je iste otkloniti.

Kalendarsko i sezonsko prilagođavanje vrši se u JDemetra+ aplikaciji (verzija 2.2.1) metodom TRAMO-SEATS na izvornim kvartalnim serijama podataka u skladu sa smjernicama Eurostata. Zbog svojstva primijenjene metode prilagođavanja, dodavanjem novih opservacija mogu nastati određene promjene na ranijoj seriji već objavljenih sezonski i kalendarski prilagođenih indeksa.

Diseminacija podataka

Rezultati istraživanja izražavaju se u obliku indeksa i stopa promjene te se od 2014. godine u redovnoj kvartalnoj dinamici publikuju u formi saopćenja za javnost na web stranici Agencije za statistiku BiH (www.bhas.gov.ba). Prezentacija i interpretacija indeksa usklađena je s onima koje su propisane EBS regulativom što omogućava domaćim i međunarodnim korisnicima neposredno poređenje indeksa prometa distributivne trgovine BiH sa indeksima drugih zemalja.

Revizija podataka

Redovna saopćenja distributivne trgovine objavljuju se u kvartalnoj dinamici i sadrže preliminarne podatke. Revizija podataka podrazumijeva da se podaci za prethodni kvartal (t-1) revidiraju u skladu sa novim informacijama, te je moguće da se podaci objavljeni nakon revizije razlikuju od ranije objavljenih, preliminarne podataka. U saopćenjima je jasno naznačeno o kojim se podacima radi, tako da korisnici statističkih podataka mogu pravilno da ih tumače. O izmjenama podataka i razlozima korisnici će biti obavješteni na prikladan i transparentan način, u redovnim kvartalnim saopćenjima i drugim publikacijama za javnost kao i na web stranici Agencije za statistiku BiH.

Definicije

Promet je ukupan fakturisani iznos koji poslovni subjekt obračuna za prodane robe ili pružene usluge u trgovini tokom referentnog perioda trećim licima i odgovara njihovoj tržišnoj vrijednosti. Uključuje i troškove povezane sa prodajom kao što su transport, pakovanje, itd. prenijete na kupca, čak i ako su ti iznosi posebno iskazani na fakturama. Porez na dodanu vrijednost (PDV) isključen je iz prometa.

Distributivna trgovina uključuje sve oblike trgovinskih aktivnosti, od nabavke robe od proizvođača do isporuke robe krajnjem potrošaču na domaćem tržištu. Ona obuhvata: trgovinu na veliko za vlastiti račun, posredovanje u trgovini na veliko, trgovinu na malo i popravke motornih vozila i motocikla, te trgovinu predmetima za ličnu upotrebu ili upotrebu u domaćinstvu.

Trgovina na veliko je aktivnost kupovine i preprodaje robe industrijskim, trgovačkim, profesionalnim korisnicima i ustanovama i drugim poslovnim subjektima koji se bave trgovinom na veliko ili na malo. Također, uključuje i tranzitni promet robe (prodaja robe koja se po nalogu prodavača direktno isporučuje kupcu bez prethodnog uskladištenja kod prodavača).

Trgovina na malo obuhvata aktivnosti prodaje roba krajnjim potrošačima, odnosno stanovništvu (za ličnu potrošnju ili za upotrebu u domaćinstvu).

Skraćenice

EU- Evropska unija

Eurostat- Statistički ured Evropske unije

KD BiH 2010- Klasifikacija djelatnosti Bosne i Hercegovine 2010

NACE Rev.2- Statistička klasifikacija ekonomskih djelatnosti u EU

SPR- Statistički poslovni registar

- nema pojave

Publikuje Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine, 71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26

Telefon: +387 (33) 911 911 | Telefaks: +387 (33) 220 622

Elektronska pošta: bhas@bhas.gov.ba | Internetska stranica: www.bhas.gov.ba

Odgovorne osobe:

Velimir Jukić, pomoćnik direktorice za poslovne statistike

Vesna Čužić, direktorica

Saopćenje priredio: Alen Bajramović i Maja Hadži-Stojanov

Razmislite o očuvanju okoliša prije štampanja dokumenta.